

Salg af Broen har modtaget Betaling. Dette forekommer mig at være et høist ubilligt Forlangende, saameget mere som det Forhold ikke just angaar enkelte Tilfælde; men har fundet Sted i betydeligt Omfang. Staten har ved kongeligt Skjøde overdraget mange af disse Broer til Private og modtaget saa betydelige Kjøbesummer, at vil man regne Rente og Rentens Rente af disse Summer fra den Tid Overdragelsen skete, saa har Staten der ved indbundet flere Millioner Rigsdaler, ja det lyder noget stærkt, men det er en Sandhed, som ikke lader sig tilbagevise, jeg har seet saa Meget i vedkommende Documenter, at jeg kan bevise Rigtigheden af min Paa-stand. Disse Overdragelser ere skete paa en Tid, da man regnede en Tønde Bygs Værdi for en Tønde Hartkorn, og hvor man regnede en Tønde Brohartkorn halvt imod andet Hartkorn, og for Brohartkornet, regnet paa den Maade, er modtaget samme Betaling pr. Td. som for andet Hartkorn. Og nu kan jeg ikke nægte, ved at see hen paa dette Forhold, at det bliver mig aldeles ubegribeligt, hvorledes man med noget Skin af Ret kan fordre, at disse Døere skulle indløse med det 25 dobbelte Beløb det Brokorn, som Staten saaledes har taget Betaling for, og ligesaaldt for- maaer jeg at indsee, at der er Billighed i, at fordi et Landdistrict er saa ugunstigt stillet, at det ikke kan drage Nyttens af en Hovedlandevei eller ikke yder sit Korn til Broer paa Veien, som optages til Hovedlandevei, at de derfor skulle betale og indløse Døelsen mod fuld Erstatning, medens andre Døere, som yde Korn til en Bro, der optages til Hovedlandevei, skal være ganske fri for en sliq Afløsning. Jeg for mit personlige Vedkommende formaaer ikke med min bedste Villie at finde en saadan Fremgangsmaade billig eller retfærdig. Under Sagens tidligere Behandlinger har ogsaa mødt mig den Indvending, at denne Broafgift var en reel Afgift, som hvulke paa Eiendommen og har erholdt reel Ret gennem Kjøb og Salg; men jeg maa dog tillade mig at bemærke, at denne Regel heller ikke holder Stik; thi deels er der mange Døere, som have kjøbt deres Eiendomme, længe før Byrden blev paa- lagt, og kunne jo altsaa ikke ved Kjøbet be-

regne denne Udgift. Det er ikke saalænge siden, at endeel af disse Byrder er paalagt, det er sket baade i 1823—29—43 etc., altsaa paa en Tid, da Vedkommende ikke ved Kjøbet af Eiendommen kunde beregne denne Udgift. Som Sagen stiller sig for mig, saa er, efter min simple Mening; den rigtigste Maade at jævne Sagen paa saaledes, som jeg har an- tydet i et Minoritets-Votum i den Betænk- ning, som f. A. blev afgiven af en anden æret Rigsdagsmand, saaledes nemlig, at Staten overtager endeel af Afsløsningssummen; thi da det er factisk, og det er det, at Staten ikke tidligere har fordret, at Døerne skulle afløse disse Byrder, hvilket har været Tilfældet, man kan vel gjerne sige med den større Deel af de Broer, hvortil der har været ydet Brokorn, saavel paa Døerne som i en Deel af Jylland, og det tillige er factisk, at flere Amtstraader i deres Erklæringer om denne Sag have udtalt den Mening, at Afsløsningen af denne Døelse ikke bør affordres Døerne, og i Særdeleshed ved de Broer, hvor Staten har modtaget Betaling for Afgiften, bør den ogsaa afholde hele Afsløs- ningsbeløbet nu. Jeg troer, at man gjør bedst i, for at komme ud af et saa forpakklet For- hold, at følge en saadan Middevei, som i denne Minoritets Betænkning er anvist, og som jeg vilde ønske, at Medlemmerne vilde gjøre sig bekendte med. Og idet jeg saaledes, efterat have fremsat disse Bemærkninger, nærer det Haab, at det under denne Sags Behandling vil blive muligt at overbevise den høitagtede Indenrigsminister om det aldeles Ubillige i den Bestemmelse, som indeholdes i Forslagets § 5, om fuld Erstatning, skal jeg saaledes tillade mig at slutte for denne Gang.

Indenrigsministeren: Denne Sag har jo tidligere saa ofte været Gjenstand for Forhandling heri Thinget, at de Spørgsmaal, der nu ere fremkomne, ikke ere nye. Da de derhos, hvis jeg ikke feiler, alle angaa En- keltheder, som hver for sig ville komme under Forhandling paa et senere Stadium af Sagen, troer jeg ikke, at det vil være nødvendigt, eller maastee ikke engang rigtigt, for Diebliffet at gaee ind paa disse Spørgsmaal. Kun skal jeg, for at forebygge Misforstaaelse, væрге